

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a Jeszenszky és Hoffmann Ügyvédi Iroda (.....) által képviselt felperesnek az Orosz V. Ügyvédi Iroda (.....) által képviselt **Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete** (1013 Budapest, Krisztina körút 39.) alperes ellen piacfelügyeleti ügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében a Fővárosi Bíróság 2009. évi április hó 21. napján kelt 2.K.30.248/2009/4. számú ítélete ellen a felperes által 5. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán az alulírott helyen 2009. évi november hó 11. napján megtartott nyilvános tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 30 000 (azaz harmincezer) forint másodfokú perköltséget, valamint az államnak - az adóhatóság külön felhívására - 24 000 (azaz huszonnégyezer) forint fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes a BÉT-en 2008. november hó 20-án 16:31:35 órakor OTP törzsrészcégek 2176,0000 forintos limitáron, 12.500 db-ra szóló eladási ajánlat helyett, elírás miatt, 125.000 db-ra szóló eladási ajánlatot tett, amelyet 16:33:19 órakor visszavont.

Az alperes értékelése szerint az ajánlat a bevételi limittel megegyező limitáron regisztrált legkompetitívabb árszintű ajánlatként - különösen a kiemelkedő darab számra tekintettel - a piaci szereplők számára abszolút észlelhető volt. A felperes az ajánlati könyvben a kereskedést záró szakaszában szerepeltetett eladási ajánlattal kimerítette a tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. tv. (a továbbiakban: Tpt.) 202.§-ának a/ pontjában szereplő tényállási elemek összességét, eljárása a Tpt. 200.§-ába ütközik, az indikatív ár módosításával megvalósítja a tiltott piacbefolyásolást. Ezért a 2008. december 11-én kelt III/PP-B-48/2008. számú határozatával 2.000.000 forint felügyeleti bírság megfizetésére kötelezte a felperest. A bírságot a Tpt. 406.§-a (1) bekezdésének figyelembevételével, a 406.§ (2) bekezdés d/ pontja alapján állapította meg.

A felperes keresettel támadta az alperesi határozatot és a bennfentes kereskedelemről és a piaci manipulációról (piaci visszaélés) szóló 2003/6/EK irányelv (a továbbiakban: Irányelv) piaci manipulációra vonatkozó 1. cikk 2/ pontjára hivatkozással annak hatályon kívül helyezését kérte.

Az alperes a kereset elutasítását indítványozta, mivel álláspontja szerint a Tpt. összhangban áll a valamennyi vonatkozó Uniós normával, így az Irányelvvel is.

Az elsőfokú bíróság elutasította a felperes keresetét.

Indokolásában kifejtette, hogy a felperes nem hivatkozott arra, hogy a Tpt. rendelkezései ellentétben lennének az Irányelvvel, vagy az implementáció során az valamely lényegi szabály kimaradt volna. Nem bizonyította továbbá, hogy indokolt lenne - a Tpt. érintett szakaszainak mellőzése mellett - az Irányelv vertikális közvetlen hatályának megállapítása, és ilyen okot az elsőfokú bíróság sem észlelt. Ennek következtében az elsőfokú bíróság az Irányelvet - az Európai Bíróság C-106/89., C-334/92. és C-91/92. számú ügyeire hivatkozással - a hazai jog irányelv-konform értelmezésének szükségessége okán vette figyelembe.

A továbbiakban az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy a piacbefolyásolásnak a Tpt. 202.§ a/ pontjában rögzített, illetőleg az Irányelv 1 cikk 2/a. pont szerinti esetei tartalmilag azonosak, objektív alapúak, kizárólag az alkalmas magatartás függvényében értékelnek. Ezért nincs jelentősége a szubjektív tudattartalomnak. A szándékosság vagy a gondatlanság a szankció megválasztása és mértéke körében értékelhető. A Tpt. a jelen ügyben nem releváns 202.§ c/ pontjában fejezte ki azt az esetet, amikor a jogsértéshez tudati elemek vizsgálata is szükséges, de az alkalmazandó Tpt. 202.§ a/ pont nem tartalmaz ilyen feltételt. Az eladási ajánlat megjelenése önmagában alkalmas volt arra, hogy a természeténél fogva spekulációra, más piaci szereplő magatartására épülő tőkepiaci folyamatot megzavarja. A jogsértés körében nem volt jelentősége annak sem, hogy mindezt ténylegesen miért nem történt meg.

A felperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, az alperesi határozat hatályon kívül helyezését kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen értelmezte a Tpt. 202.§ a/ pontját, annak ellenére, hogy az Irányelv 1. cikk 2/ pontja alapján egyértelműen megállapítható, hogy pontosan

hogyan kellene értelmezni a piaci manipulációnak minősülő cselekményt: valamely személy vagy egymással összejátszó személyek olyan magatartása, amely pénzügyi eszköz kínálata vagy kereslete tekintetében erőfölény biztosítására irányul, és közvetlenül vagy közvetve a vételi vagy eladási árak rögzítését vagy más tisztességtelen kereskedési feltételek kialakítását eredményezi; ehhez kifejezett irányultsággal bíró, olyan szándék szükséges, amely eredménnyel jár, és ez nem csupán az összejátszó személyekre, hanem bármely ügyletek, illetve vételi vagy eladási megbízást adó személyekre vonatkozik. Az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta, hogy a Tpt. módosítására kifejezetten az Irányelv nyomán került sor. Az alperesi határozat is rögzítette, hogy az elírási hiba nem indukált más ajánlatot, és nem eredményezett ügyletkötést, és így nem csak nem befolyásolta, de nem is befolyásolhatta volna az OTP részvények keresleti-kínálati viszonyait.

Az alperes ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint a felperes kiragadta az Irányelv egy bekezdését, holott a piacbefolyásolás nem csak az általa hivatkozott formában valósulhat meg. A Tpt. 202.§-ának a/ pontja teljes egészében megfeleltethető az Irányelv 1. cikk 2/a. pontjának. Az Irányelv maga is a rögzíti, hogy a szabályozás célja minden piacbefolyásolásra alkalmas magatartásnak a szabályozási körbe való bevonása. A Tpt. 202.§-a a/ pontjának nem eleme sem a szándékosság, vagy célzatosság, sem a tényleges torzulás bekövetkezése és ilyen következtetés az Irányelvből sem ered. Fontos, hogy a szereplők valós szándékai váljanak ismertté, mivel a többi szereplő ezen információ alapján hozhat befektetői döntést. Kitért arra, hogy a bírság kiszabása során a felperes javára szolgáló valamennyi körülményt figyelembe véve a törvényi minimumot alkalmazta.

A felperes fellebbezése nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a helyesen megállapított tényállásból helytálló következtetéseket vont le, indokolása kimerítő, ítélete megalapozott.

Az Irányelv alkalmazandóságának kérdését az elsőfokú bíróság vizsgálta, ebben is helytálló következtetésre jutott. Mivel azonban fellebbezésében a felperes továbbra is arra hivatkozik, hogy a Tpt. 202.§ a/ pontját az Irányelv 1. cikk 2/ pontja alapján, az eddigiektől eltérően kellene értelmezni, a Fővárosi Ítéltábla szükségesnek látja leszögezni az alábbiakat. Az Irányelv, mint az Unió másodlagos jogforrása az elérendő célokat illetően kötelezi a címzett tagállamokat, de a megvalósítás formáját, a saját jogrendszerbe illesztést, átengedi a tagállamoknak. Az Irányelv által meghatározott általános elveket a Tpt. módosításáról szóló 2005. évi LXII. tv. ültette át a magyar szabályozásba. A vonatkozó jogszabályok értékelése során sem a Fővárosi Ítéltábla előtti eljárásban, sem az elsőfokú eljárásban nem merült fel - és erre fellebbezésében sem hivatkozott a felperes -, hogy a Tpt. és az Irányelv ütköznék. Ugyanakkor figyelembe vette a másodfokú bíróság, hogy a nemzeti bírónak a nemzeti jogot az Irányelv szövegének és céljának fényében kell értelmeznie. A továbbiakban a másodfokú bíróság eszerint tekintette

vizsgálandónak a felperesi fellebbezés értelmezési kérdésekre vonatkozó előadását.

Az alperes határozatát a Tpt. 202.§ a/ pontjára alapította, amely szerint piacbefolyásolásnak minősül az olyan ügylet kötése vagy ügylet kötésére megbízásadás, amely hamis vagy félrevezető jelzéseket ad vagy adhat az adott pénzügyi eszköz keresleti vagy kínálati viszonyairól, árfolyamáról. Az Irányelv 1. cikk 2/a pontja értelmében a "Piaci manipuláció" olyan ügylet, illetve vételi vagy eladási megbízás, - amely hamis vagy félrevezető jelzéseket ad, illetőleg valószínűsíthetően adhat a pénzügyi eszközök kínálata, kereslete vagy ára tekintetében, vagy - amely egy személy vagy egymással összejátszó személyek cselekménye révén a szokásostól eltérő vagy mesterséges szinten rögzíti egy vagy több pénzügyi eszköz árát, kivéve, ha az a személy, aki az ügyletet megkötötte, illetve a vételi vagy eladási megbízást adta, bizonyítja, hogy szóban forgó eljárása során jogos indokok vezérelték, és hogy az érintett ügylet vagy megbízás megfelel az érintett szabályozott piac elfogadott piaci gyakorlatának.

A Tpt. 202.§ a/ pontja a piacbefolyásolás tényállását az Irányelv 1. cikk 2/a pont első fordulatával azonosan határozza meg, a kimentés lehetősége pedig a Tpt. 203.§-ának (2) bekezdésében jelenik meg, azonos tartalommal mint az Irányelvben: nem minősül piacbefolyásolásnak, ha a 202. § a/-b/ pontjában foglaltak megvalósulása esetén a/ az ügyletet kötő, illetve a megbízást adó bizonyítja, hogy az ügylet megkötéséhez, illetve a megbízás adásához méltányolható érdeke fűződött, és b/ a megbízás megfelel az adott szabályozott piac elfogadott piaci gyakorlatának.

A szabályozás azonosságára tekintettel nem jelenti Tpt-nek az Irányelvhez képest téves értelmezését, ha az elsőfokú bíróság azt állapítja meg, hogy a Tpt. 202.§ a/ pontja szerinti esetben a piacbefolyásolás megállapíthatósága szempontjából irreleváns mind a befolyásoló személy tudattartalma, mind a befolyásolás tényleges bekövetkezte. A felperes azért vonhatott le ezzel ellentétes következtetést, mert az Irányelv 1. cikkének teljes 2/ pontjának értékelése során nem vette figyelembe, hogy az Irányelv nem csupán olyan törvényi tényállásokat tartalmaz, ahol releváns a manipuláló tudattartalma, de olyanokat is - mégpedig az 1. cikk 2/a. alpontban -, amelyek az objektív alapú magatartásokat tiltják. A felperes ugyanerre az eredményre jutott volna akkor is, ha a Tpt. 202.§-ának valamennyi pontját értékeli a csak a számára kedvező törvényi tényállások vizsgálatának módszerével.

Az Irányelv az 1. cikk 2/ pontja az alpontok szerinti meghatározások után a következőket tartalmazza: „A fenti a/, b/ és c/ pontban megadott alapvető meghatározásokra különösen a következő példák adhatók:” -, majd ezen pont utolsó mondata „A piaci manipuláció fogalom meghatározásait a gyakorlatban piaci manipulációként megjelenő új tevékenységi formákra történő kiterjesztésük céljából ki kell igazítani.”. Az Irányelv szövegéből, minden további értelmezés nélkül megállapítható, hogy az alpontokat követően rögzített szöveg példákat

tartalmaz, nem írja felül az alpontok szerinti törvényi tényállásokat, illetőleg rávilágít arra, hogy a piaci manipulációt a lehető legteljesebb körben kívánja tiltani. A felperes fellebbezésében a piaci manipuláció definíciójaként idézett szöveg - „valamely személy vagy egymással összejátszó személyek olyan magatartása, ...” - az Irányelvben példaként és nem fogalom meghatározásként szerepel.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság megalapozottan tekintette jogszerűnek azt az alperesi határozatot, amely a minden további, hatás-, vagy eredmény vizsgálata nélkül, tiltott piacbefolyásolásnak tekintette azt a felperesi magatartást, amely a kereskedés záró szakaszában tett közzé nem valós eladási ajánlatot kiemelkedő darabszámú OTP törzsrészesvényre.

Fentiekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 254.§-ának (3) bekezdése alapján, helyes indokainál fogva, helybenhagyta.

Az alperest megillető másodfokú perköltségről a Pp.78.§-ának (1) és (2) bekezdésének megfelelően rendelkezett a Fővárosi Ítéltábla, míg a sikertelenül fellebbező felperes a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§-ának (2) bekezdése alapján köteles a fellebbezési illeték viselésére.

Budapest, 2009. évi november hó 11. napján

Dr. Rothermel Erika s.k. a tanács elnöke, Huszárné dr. Oláh Éva s.k. előadó bíró,
Dr. Losonczy Erzsébet s.k. bíró

A kiadmány hitelül: